

ВСТУП

До найважливіших умов, що становлять підґрунтя комунікативної компетенції здобувачів вищої освіти у навчанні та майбутній професійній діяльності, належить їхня здатність адекватно сприймати діалогічне мовлення на слух, вести продуктивний діалог на рівні спілкування з колегами, партнерами, у тому числі іноземними, науковою спільнотою тощо. Тому підготовка високоякісних фахівців передбачає врахування соціальних потреб здобувачів у діалогічному спілкуванні в різних життєвих і професійних ситуаціях – не лише при вивченні спеціальних дисциплін, а й загалом у навчальному процесі.

Дисципліна «Інтерактивне спілкування у професійній діяльності» та підручник, написаний на основі робочої навчальної програми, спрямовано передусім на формування та вдосконалення у здобувачів таких мовленнєво-комунікативних навичок:

- складати і презентувати усні та письмові діалоги відповідно до запропонованої ситуації, з застосуванням професійної термінології, досягаючи поставленої комунікативної мети, аргументуючи висловлені тези, науково обґрунтовуючи певні положення, коректно спростовуючи помилкові твердження співрозмовників;

- вести діалог або дискусію в річищі заявленої теми, дотримуючись норм української літературної мови, культури ділового спілкування, принципів уживання термінологічної лексики в даній галузі знань (мови спеціального призначення); ділового етикету як встановленого порядку поведінки в товаристві та певному оточенні, а також сукупності правил, які регламентують вияви ділових, партнерських, наукових стосунків тощо;

- висловлювати особисту позицію щодо обговорюваної теми, добираючи об'єктивні, переконливі і науково обґрунтовані аргументи на її користь;

- під час підготовки до діалогу або дискусії добирати, систематизувати та аналізувати необхідний матеріал за різними інформаційними джерелами (науковими монографіями та підручниками, періодичними виданнями, Інтернет-ресурсами) з відповідними висновками, пропозиціями та конкретними рекомендаціями;

- доречно вживати цитати відомих людей, формули мовного етикету, вербальні та невербальні засоби, демонструвати належний рівень професійного мовлення (точність, недвозначність, логічність, стислість, нешаблонність у побудові висловлювань, виразність дикції та інтонації);

- виявляти гнучкість у веденні діалогу чи дискусії відповідно до змін ситуації спілкування.

У навчанні здобувачів інтерактивного спілкування у професійній діяльності акценти зроблено на такі категорії навичок:

- мовленнєві (слухати та чути; розуміти і сприймати невербальну інформацію у вигляді міміки та жестів; розуміти стан і переживання співрозмовника на рівні емпатії);

- інтерактивні (налагоджувати контакти, ставити запитання у контексті діалогу чи дискусії; стимулювати співрозмовника підбадьорливими репліками; увічливо та інтелігентно комунікувати; зацікавлювати співрозмовника темою діалогу, дискусії, бесіди; керувати своїми емоціями та контролювати поведінку);

Для успішного оволодіння прийомами інтерактивного спілкування у професійній діяльності здобувачам потрібно допомогти сформувати особливі навички:

- мотивацію до досягнення певного рівня базових та спеціальних знань відповідно до вимог певної освітньо-професійної програми, що дасть можливість здобувачеві – як у навчанні, так і майбутній професійній діяльності – впевнено почуватися при обговоренні будь-яких наукових

і виробничих питань у даній галузі, вступати у дискусії та діалоги професійно, зі знанням своєї справи;

- доречно робити паузи у спілкування та поновлювати його;
- провадити свою стратегічну лінію у досягненні поставленої мети та досягати консенсусу;
- враховувати якісний та кількісний склад колективу людей, що беруть участь в обговоренні конкретного питання;
- прогнозувати поведінку партнерів і завчасно попереджати можливі конфліктні ситуації.

Таким чином, вивчення даної дисципліни, окрім набуття спеціальних знань із комунікації, є важливим чинником мотивації здобувачів до навчальної діяльності, їх наближення до вдосконалення фахових навичок і якостей, розуміння основної мети сучасної вищої освіти – навчання упродовж усього життя, а також перспектив подальшого кар'єрного та соціального успіху.

Метою підручника є підвищення мовної культури молоді, яка навчається у сфері технологій харчових продуктів оздоровчого та профілактичного призначення, навчання майбутніх фахівців норм і правил інтерактивного спілкування у діловій та професійній обстановці з залученням новітніх комунікаційних прийомів і технік; виховання магістрантів як творців новітньої україномовної наукової парадигми у професійній діяльності.

Через слово в людській свідомості постає картина світу, в якому існує сама людина. Через семантику понять людина виражає своє ставлення до всього, що її оточує, а також бере активну участь у пізнанні непізнаного. Мова, як і культура загалом, існує як особлива дійсність – дійсність «людина-світ». Тому курс «Інтерактивне спілкування у професійній діяльності» для магістрантів спеціальності «Технології харчових продуктів оздоровчого та профілактичного призначення», його доміанти та

головні методи роботи мають на меті передусім усебічне виховання особистості молодої людини – студента, науковця, спеціаліста третього тисячоліття. Одним із засобів досягнення цієї мети є заглиблення в семантику майбутньої професії, установлення особливостей сучасної комунікації з застосуванням інтерактивних технологій. А додаткові студії у галузі слова-символу, осмислення його образності, що викликають зацікавлення здобувачів НУХТ, стануть чинником глибшого пізнання національної культури.